

Hartling om nordisk samarbejde i europæisk sammenhæng.

Udenrigsminister Hartling uddybede statsministerens sidste udtalelse: „Den enighed, som det nu er lykkedes at skabe mellem de nordiske lande, bør vi udnytte til at etablere et åbent og på gensidig tillid hvilende samarbejde under de muligvis vanskelige forhandlinger, vi står over for i Europa.

Det er en kendsgerning, at vi ikke kan forhandle under ét med De europæiske Fællesskaber. Så meget vigtigere er det, at vi, når vi forhandler hver for sig, til stadighed kan holde os i en så nær og så fortrolig kontakt med hinanden, at alle muligheder for at bevare et nordisk samarbejde holdes intakte. Et nordisk samarbejde vil efter min opfattelse netop få værdi i en europæisk sammenhæng og under de omstændigheder, der måske vil gælde om blot nogle få år, hvis det lykkes at skabe et bredt europæisk samarbejde med plads til os alle under de former, hver især ønsker.

Skal Europa nyskabes, vil det på mange felter medføre store ændringer i erhvervslivets vilkår og i hele vor nordisk prægede lovgivning. Her vil et nordisk samarbejde kunne få uvurderlig betydning. . . . Netop inden for et europæisk samarbejde giver det nordiske samarbejde fuldgyldig mening.

Bratteli om Nordens ansvar for den europæiske udvikling.

Mens statsminister Borten ikke gav nogen opfattelse til kende om forholdet til EEC, var en række af hans landsmænd des mere positive i deres fremhæven af det europæiske samarbejdes betydning for Norge. Arbeiderpartiets gruppeformand i Stortinget, medlem af rådspræsidiets Trygve Bratteli afviste, at der forelå et valg mellem enten Nordek eller det europæiske marked:

„For min del har jeg hatt lite til overs for denne skjematisk og upraktisk problemstilling. Jeg har ikke mer til overs for den med det materiale som nå foreligger. Jeg mener at de nordiske land har et stort ansvar også for den europeiske utviklingen. Stort sett har vi ikke levd opp til det ansvaret. Og det har ikke vært til fordel verken for Norden eller Europa.

Men uansett tempo og innhold i europeiske samarbeidsbestrebelsers vil de nordiske land alltid ha viktige og økende regionale

samarbeidsoppgaver, som de bare kan løse seg imellom. Et vel utbygget nordisk samarbeid har derfor sin selvstendige og varige verdi, ganske uansett den videre europeiske utviklingen.“

Guttorm Hansen vil forberede nordisk regionalt samarbejde inden for Europa.

I fortsættelse af Brattelis deklarasjon opfordrede næstformanden i hans gruppe, Guttorm Hansen, til at „si fra om at utviklingen i Europa ikke er oss uvedkommende. La oss si fra at vi vedstår oss og vil ta vår del av ansvaret for Europas framtid. Det område av verden som ligger her i Norden, er en del av Europa. Hele vår historie, vår kultur og vår livsform er europeisk. Vi har utviklet denne del av verden, økonomisk og politisk, i de seinere ti-årene i pakt med det bedste i den europeiske kultur . . . Vi er knyttet til Europa, vårt ansvar for utviklingen i verdensdelen er en utfordring til oss i vår videre veg i framtiden . . . Vi har bruk for Nordek i den framtid vi går inn i. En utvikling av den europeiske situasjon vil vise oss at Nordek kan bli et nyttig redskap for de nordiske land for å gjøre vår innflytelse gjeldende i en framtidig europeisk integrasjonsprosess.“

Ud fra dette grundsynspunkt opfordrede Guttorm Hansen til en undersøgelse af, hvordan de nordiske lande kan samarbejde som en regional enhed inden for et udvidet vesteuropæisk samarbejde.

Willoch afviser, at Nordek er alternativ til Europa.

Den norske regerings ivrigste talsmand for medlemskab af EEC, handelsminister Willoch, erklærede sig helt enig med Brattelis udtalelser om ansvaret over for Europa. Han fortsatte: „En nødvendighet i denne forbindelse er å forebygge den mulige misforståelse at interessen for Nordek betyr mindre interesse for de europeiske samlingsbestrebelsers. Det må gjøres helt klart at de kretser som vil bruke det nordiske samarbeid som et alternativ til Europa, eller for å få et mindre forpliktende samarbeid med Europa enn de enkelte land har søkt om, ikke har påvirket målet for vor markedspolitikk.“

Han var enig med Hartling i, at de nord-